

Vragen fractie CDA gewijzigde aanpak Kinderopvangtoeslagaffaire

Vraag 1

Hoe groot is de kans dat wij als gemeente hierin volledig worden gedekt?

Antwoord 1

Wij ontvangen twee budgetten van het rijk, namelijk een specifieke uitkering (SPUK) en zogenaamde POK-middelen.

SPUK

De SPUK kunnen we inzetten tot en met 2025. Per erkend gedupeerde kunnen wij maximaal € 6.092 declareren bij het rijk. Dit bedrag is als volgt verdeeld:

1. Registratie van gedupeerden, eerste contact en inventarisatie van de hulpvragen; Onderdeel van de verantwoording is een brief van de Belastingdienst/Toeslagen aan de gedupeerde, waarmee wordt aangetoond dat het een gedupeerde van de toeslagenaffaire betreft. **Normbedrag:** € 380 per gedupeerde.
2. Opstellen van een door gemeente en gedupeerde(n) ondertekend plan van aanpak en begeleiding van de gedupeerde(n). **Normbedrag:** € 3.468 per gedupeerde.
3. Verrichten van nazorg. **Normbedrag:** € 2.244 per gedupeerde.

Daarnaast kunnen wij ook de daadwerkelijke kosten van ingezette zorgtrajecten declareren bij het rijk.

We krijgen alleen een vergoeding voor erkend gedupeerden die wij daadwerkelijk helpen. Dit kan ertoe leiden dat we moeten terugbetalen of dat we nog een nabetaling krijgen voor bijvoorbeeld de kosten van zorgtrajecten. Wij hebben inmiddels een voorschot ontvangen van € 22.186.

We kunnen de kosten voor een ervaringsdeskundige voor bepaalde werkzaamheden, zoals het opstellen van een plan van aanpak en nazorg dekken uit de SPUK-uitkering.

POK-middelen

Naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) stelt het kabinet tot en met 2027 € 150 miljoen per jaar beschikbaar voor onder andere het versterken van de gemeentelijke dienstverlening en ondersteuning aan mensen in kwetsbare posities. Deze middelen kunnen wij inzetten voor de kosten van een ervaringsdeskundige en hoeven wij niet te verantwoorden.

Hoogte POK-middelen

Eind vorig jaar heeft de VNG aangegeven dat de verdeling van de POK-middelen bekend wordt gemaakt in de decembercirculaire. In de decembercirculaire is dit geregeld via de zogenaamde taakmutaties. In het geval van taakmutaties zijn gemeenten vrij om middelen in te zetten daar waar zij dat nodig vinden. Er is dus beleidsvrijheid ten aanzien van de inzet deze middelen. Het aandeel POK-middelen in de taakmutaties bedraagt:

- 2021: € 150.000
- 2022: € 106.900

De bedragen voor 2023 tot en met 2027 zijn nog niet bekend.

Conclusie

De kosten van een ervaringsdeskundige (inclusief middelen voor devices en communicatie) hebben wij geraamd op:

- 2022: € 52.000
- 2023: € 50.000
- 2024: € 51.000

De POK-middelen voor 2022 zijn dus ruim voldoende om de kosten van een ervaringsdeskundige in 2022 te dekken. Wij verwachten dat dit ook het geval is voor de jaren 2023 en 2024.

De technische verwerking van de decembercirculaire ligt voor in de raadsvergadering van maart. De raad kan besluiten om het aandeel POK-middelen in de taakmutaties aan te wenden voor de bekostiging van een ervaringsdeskundige.

Vraag 2

Ook wij hebben al veelvuldig gehoord dat het wantrouwen richting overheidsinstanties groot is. Hoe groot schat het college de slagingskans nu er ervaringsdeskundigen worden ingezet? Werken zij drempelverlagend of sturen ze het ambtelijk apparaat aan?

Antwoord 2

Het is lastig in te schatten wat de slagingskans is. Daarom evalueren wij de gewijzigde aanpak eind dit jaar. De uitkomst van de evaluatie is bepalend of we de dienstverlening in deze vorm voortzetten. Wij gaan ervan uit dat de gewijzigde aanpak drempelverlagend werkt omdat de ervaringsdeskundigen onafhankelijk werken van de gemeente. De ervaringsdeskundigen sturen niet het ambtelijk apparaat aan. Dat doen de betreffende teamleiders. Wel kunnen we leren van deze werkwijze om de gemeentelijke dienstverlening te verbeteren.

Vraag 3

Zijn beide ervaringsdeskundigen erkend gedupeerde? Wij hebben verhalen gehoord van mensen (ook in onze gemeente) die onterecht erkent zijn, hoe kunnen we dit als gemeente voorkomen of zeggen we dat dit het probleem van de belastingdienst is.

Antwoord 3

Er is sprake van 1 erkend gedupeerde en 1 niet erkend gedupeerde.

Wij kunnen niet voorkomen dat ouders ten onrechte worden erkend door de belastingdienst.

Dit is de verantwoordelijkheid van de belastingdienst. De belastingdienst toetst de aanmeldingen.

Vraag 4

Hoe verstandig is het om ervaringsdeskundigen uit eigen gemeente in te zetten, gezien van uit de privacy van onze inwoners?

Antwoord 4

Ongeacht het gegeven dat de ervaringsdeskundigen wel of niet in onze gemeente wonen, moeten deze ervaringsdeskundigen zich houden aan de regels van de AVG. Wij verwachten professionaliteit, net als bij de medewerkers van de gemeente, die ook in onze gemeente wonen.

Vraag 5

Ook wij hebben door in gesprek te gaan met inwoners van onze gemeente begrepen dat veel mensen die onder de minimaregelingen vallen steeds meer hun eigen netwerken hebben en zo dus minder afhankelijk (willen) zijn van de steun vanuit bijvoorbeeld de gemeente. Hoe voorkomen wij dat wij het tegendeel gaan creëren? Met andere woorden, wij willen stimuleren dat mensen zelfredzaam zijn en blijven maar werken wij mensen op deze manier niet tegen?

Antwoord 5

Dit is de reden waarom wij een koppeling willen maken met de evaluatie van het minimabeleid en het versimpelteam. De ervaringsdeskundigen hebben hierbij een belangrijke signalerende en adviserende rol die bijdraagt aan de verbetering van onze dienstverlening. Deze aanpak kan hierdoor ook bijdragen aan het herstel van vertrouwen in de gemeente. Inwoners hoeven niet gebruik te maken van regelingen maar wat we niet willen is dat mensen niet weten dat de regelingen er zijn of dat ze worden weerhouden er gebruik van te maken door verkeerde beelden en verwachtingen.

Vraag 6

Wat is het risico als de gemeenteraad van Achtkarspelen tegen dit voorstel is en onze raad voor? Er wordt nu namelijk al heel duidelijk over 2 ervaringsdeskundigen gesproken. Waarom niet het eerste jaar 1 ervaringsdeskundige inzetten en als blijkt dat deze werkwijze zijn vruchten afwerpt pas een extra ervaringsdeskundige inzetten.

Antwoord 6

De inzet van 1 ervaringsdeskundige is kwetsbaar. We hebben bewust gekozen voor 2 ervaringsdeskundigen zodat zij met elkaar kunnen sparren en elkaar ondersteunen en vervangen bij ziekte en verlof.

Vraag 7

Onze gemeente heeft al veel gedaan als het gaat om het bereiken van mogelijk gedupeerde ouders in de Kinderopvangtoeslagen affaire. Hoe wil je actief op zoek gaan naar gedupeerden?

Antwoord 7

Deze 'hoe' vraag is een zaak voor de ervaringsdeskundigen. Een opbouwwerker van KEaRN kan hen hierbij ondersteunen.

Vraag 8

Als ik kijk naar de (ver boven modaal) salariskosten van gemiddeld €50.000,- per persoon per jaar mag ik er dan van uit gaan deze kosten gaan om 2 voltijdse betrekkingen gaat en niet de 24 uur zoals in het voorstel staat beschreven?

Antwoord 8

De kosten voor 2022 zijn geraamd op € 52.000. Dit bedrag is onder te verdelen in:

- € 46.000 salariskosten per ervaringsdeskundige op basis van 24 uur inclusief werkgeverslasten. De cao Welzijn is van toepassing.
- € 6.000 voor devices en communicatie

Bij een fulltime dienstverband van 36 uur bedragen de salariskosten inclusief werkgeverslasten € 59.000. De ervaringsdeskundigen hebben een HBO-opleiding afgerond en ervaring met zorg, ondersteuning en begeleiding van personen op bepaalde leefgebieden.

Vraag 9

Van het rijk ontvangen wij voor elke erkend gedupeerde een specifieke uitkering van € 6.092,- dit bedrag mag niet worden gebruikt voor het inzetten van ervaringsdeskundigen, maar zodra de inzet van een ervaringsdeskundige bijdraagt aan een plan van aanpak wel. Zoals ik het dus nu lees bestaat er een risico dat de kosten uiteindelijk niet zullen worden gedekt door het rijk, klopt dit?

Antwoord 9

Zie het antwoord bij vraag 1.

Vraag 10

Is er al meer bekend over de algemene uitkeringen uit de POK regeling, december circulaire?

Antwoord 10

Zie het antwoord bij vraag 1.